

ЦАРЕГРАДСКИ ВѢСТИНИКЪ

Година цвѣта:

100 гр. за въ Цареградъ; 130 гр. за по-
вонъ и въ Одесса. — Отъ Одесса за
въ всички-те места въ Россія плаща-
ся година-та за пресылка-та на русска-
та почта 2 карбовни.

Nо 125.

ИЗДАВАСИ ЕЧИКА СУББОТА.

Подписано съ приема въ Типографія-та и
у Болгарски Метохъ. Въ Одесса у Его
благородія Николая Христофоровича Пал-
лаузова. Въ Москва въ Редакцій Кур-
нала Москвитянинъ. Въ Букурецъ у
Г-на Ираклия Валаноглу. Въ Ибраилъ у
Г-ва Михаила Ноповича.

ВАТРЕШНИЙ НОВИНЫ.

По царска заповѣдь отъ 16 Юлія (и).

Изманилъ наша, главный управитель на
императорско-то медицинско училище, наиме-
новавшися членъ на государственный советъ;
себе Джемаль-Единъ ефенди, членъ на госу-
дарственный советъ, наименовавшися главный у-
правитель на Императорско-то медицинско
училище.

Цареградъ, 19 Юлія (и).

Наши-те читатели знаятъ, че Ната-та
а Графа Несселрода, кой-то ищеше отъ В.
Порта да приема послѣдне-то условие на Кня-
зя и Меньшикова, относително на духовны-те
ревни права на В. православна Церковь, и
ко-то бѣ подадена 9 число мѣсяца Юлія (и)
а министра иностраннѣхъ дѣль отъ Г. Аргиропуло,
артилъръ, первый драгоманъ на русско-то по-
солство, — опредѣляване осемдневный срокъ
заде) на императорско-то правительство за да
гавите на таа Ната.

Този срокъ си свѣршилъ оный четвертокъ,
Г. Аргиропуло отиде при В. Порта въ су-
щі-атъ день по 5 часа подиъ обѣдъ, и,
льдъ подчасознай разговоръ, Решидъ па-
на, министъ иностраннѣхъ дѣль, вручилъ му
тѣль-атъ на В. Порта. Въ него ся заключа-
ть, въ израженіи на миролюбивы, соразмѣр-
ны и важни, высоки-те побуждени на Цар-
ко-то достойнство, право и независимостъ,
ко-то не позволявать на императорскіи Ди-
ланъ да приеме онова, кое-то ище Ст.-Петер-
бургскіи Дворъ, споредъ Ната-та на Графа
Несселрода; освѣти това, увѣривать, минува-

ніе-то на предѣлы-те отъ русска-та войска,
както въ Нога-та ся возвѣствиаше, ако В.
Порта не ся склони, императорско-то прави-
тельство съ сокрушеніо сердце ще видѣ въ
него обявленіе на вѣда.

Всѣдѣстїе на тоза отвѣтъ, Г. Валабинъ, пер-
вый секретарь на русска-та миссія, отиде ози-
неганъ въ Одесса, и, както увѣряватъ, взель съ
себеси архивы-те на посолство то. И тжъ, изв-
сички-те политическически чловѣци на русско-то
посолство, остава сега въ Цареградъ само е-
динъ Г. Аргиропуло. Русска-та Капеллярія и
Почта за отгравленіе-то на тѣрговски-те ра-
боты, споредъ решеніе-то на Ната-та Князя
Меньшикова, коя-то возвѣствиане прекраще-
ніе на политическически сионепія между два-та
Императорски дворове, оставатъ ѿще тута до
ново повелѣніе. Това иѣщо на обиденія,
че политическически сионепія между двѣ-те
державы скоро пакъ ще ся наченатъ, както и
преди. И. В. Императоръ Николай, кого-то
цѣлый свѣтъ е призываѣтъ да почита, за
негово иай славно въ Исторія-та 25 годинио
правленіе, за сираведлива-та му душа, вели-
кий характеръ, обширна мудростъ, искусство,
преданіость камъ скойскаго, миръ, обще-
ственны начала, почетъ на трактаты-те, вѣр-
ность и права на сюзини-те си, — И. В. ѹ-
гуди внимательно и благопріятно ухо на высо-
ки-те и неизбѣжны причины, коя-то В. Порта
вынаги упази въ отвѣты-те си, на справедли-
вите и дружелюбни представлениа на вели-
ки-те державы, ко-то толкова желаятъ да ся
прекрати това положеніе, неосновано на оцѣ-
неніи причинъ, и тѣрде мячао, виротемъ,
тѣрде стѣнително за тѣрговски-те и худо-
жественни интересы на всички-те державы.
Ано това положеніе сундѣствува само отъ иѣ-
колко време, но се иѣдѣствува печально на

общи-те работы, и, ако ся продолжи оне, ѹ-
произведе иай нечастни сѣдѣствія. Чема ни
едво правительство, — мы не исключаваме
русско-то, — кое-то не желае естественни
и нравственни успѣхъ на Турція, удобреніе
на народонаселеніе-то ѹ, безъ исключение на
вѣра и народностъ. Но за да ся исполнить
тези толкова желателни сѣдѣствія чрезъ фри-
манъ-атъ, даденъ призъ онзи дене на хри-
стіаны-те, чрезъ обыкновенни-те сообщителни
и желѣзви цѣнница, чрезъ оттоманска-та нова
касса, чрезъ капиталы-те и наука-та Евро-
пейска, чрезъ сообщеніе на силы-те Востока
и Запада, насестие чрезъ много други мѣри,
ко-то ѹ-воздѣять нови побуждениа, като
печатъ на всички-те Императорски работы,
тѣрде поддержаны отъ добра-та воля на И.
В. Султана и сюзини-те му, — потребно
е да ся возстанови спокойстви-то и увѣреніе-
то между чловѣци-те, политика-та да биде
безъ угрозы, согласие-то между державы-те
да вема друга цѣль, освѣнь благосостояніе-то
и усиѣвѣять на общество-то, потребно е, на-
сетие, да ся разсѣять по скоро черни-те обла-
цы, ко-то вѣстъ, къ сожалѣніе-то на всич-
ки свѣтъ, надъ сионепія-та между Ст.-Пет-
тербургскіи и Константинопольскіи дворъ. Тур-
ція, — всякий ѹ-вѣдѣ и отдае правдина, — ни-
какъ не е искала да стане това, запо-то во-
сички-те си работы никоги- не е излѣзала
отъ права-та си, и, кое-то е сторила и рекла,
вынаги е доказвало колко тя цѣни да поддер-
жава добры-те си сионепія съ Россія. Та по-
жертвова всичко-то ѹ-можене: по голѣма жер-
тва ѹ-дѣление да повреди и уважи нейно-то достопи-
ство, честь, независимостъ, будущностъ. Ни-
кой не може иска такини иѣща, и И. В. Им-
ператоръ Николай, сердце-то на кого-то е
толкова великодушно, ѹ-да разумѣе, че Е.

ПОСЛАНОСТИ.

РАЗГОВОРИ ВЪРОИСНОВЪДНИ

И РАВНИИ

ИСТОРИЧЕСКИ.

(Преведе Янку Гентовъ Салгаджи.)

(Продолжение.)

Доказателства, ко-то ся взинатъ
отъ занимани-то въ есте-
ственни-те иѣща.

Прилично бѣше на безиѣна-та прему-
дростъ на создателя, да открые на чловѣкъ-
атъ, като гледа видими-те созданія, истини-
те и собственни-те закони, и на умственни-
атъ свѣтъ, кой-то неподиада подъ чувства-та.
Заради това гледаме, какъ природи-то и живи-
тъ естество на древеса-та издавлява и изо-
образява многовидно безсмертіе-то на чловѣ-

ды-те, да разтеглизи и да размѣрза небесните
тѣлеса, да да нахожда закони-те на тѣхно-
то порядочно движение? Това словесно созда-
ніе, кое-то ся удостои да ся удивлява много
иѣти, и да разумѣе дивни-те дѣла на Все-
силнаго Бога, щеше ли да е воинствиа отсу-
дено да ся вѣрне послѣ цѣлокупно въ прѣсть-
та, ко-то го свѣзва и покрыва? Богъ ѹ-ци
воинствиа да строши това душевно огледало,
въ кое-то благоволи да възсѧ образа му, и
въ свѣзани-те созданія, щеше ли да престане
отъ дѣла-та си, и да ся опредѣли само въ про-
сти-те видими, ко-то имать животъ, и бытіе
малолѣтно? Не, воинствиа, това сущо-то зре-
ніе на естество-то свидѣтелствува, и въка
велегласно верху окаянно-то, горделиво поуче-
ніе на тѣлозрителни-те оны ласкатели, ко-то
невѣрватъ душевно-то безсмертіе, като
че ся боятъ отъ него, и воздигнатъ непо-
стоянно, злосчастно-то си рвеніе въ содер-
жаніе-то всяко-го вѣка, като че бѣше вѣканъ
возможно да удавить согласный-атъ выкъ на
человѣческіи-атъ родъ, съ немощніи-атъ си
и тѣжкодыханъ гласецъ. Но чловѣкъ, изпад-
налый-атъ чловѣкъ, непрестанно ся гони отъ
гордостъ-та, и отъ непобѣдимо-то раченіе-
и да не отасне созѣмъ свѣтило-то на съ-

Цареградски Вѣстникъ

Порта, заради права-та си, никакъ не е имала мысль да ослаби дружелюбны-те связи, кои-то соединяватъ отъ толкова време дѣл-те Державы. Тя вынаги желае подтверждение-то имъ и ище ся обрадова като узнае, че руско-то правительство оцѣнива, както и други-те союзници, вѣйны-те похвалы намѣренія и живо желаніе да виде отново на мѣсто-то имъ человѣцы-те на руско-то посолство. То може вѣрно да ся надѣва, както и преди, на должини-те му почести и пригледы, кои-то Императорско-то правительство ще ся старае да докаже, и ще биде щастливо да виде добро-то согласие возстановлено между двата Дворове.

Ж. де К.

Два Англійски военни параводы стигнаха оный четвертокъ въ Цареградъ, изъ кои-то единъ отиде при британско-то посолство и вручи писма на Лорда Стр. Редклиффъ. Спореди тия писма, Англійскій-атъ флотъ, подъ предводителство-то на адмирала Дунда, спреся на 13 число при Бессика, недалечь отъ Дарданелы; а французски-те морски силы, подъ предводителство-то на вице-адмирала Ла-Сюеса, стигнаха на вторый день.

Англійскій-атъ флотъ счита 6 линейни корабли и 8 военни параводы, 8,000 души, около 700 орудія, и чака още подкрепление.

Французскій-атъ флотъ счита 8 линейни корабли и 6 парохода, 10,000 души и 900 орудія, и чака още подкрепление.

Въ случай на война, флотъ-атъ, споредъ трактаты-те, ще ся находда подъ главно-то началство на адмирала Дунда; а сухопутные силы — подъ главно-то началство на Французскій-атъ Генераль.

Ако сме добре известени, Императорска-та войска воскачая сега до 260,000 души, добре организованы, и по много отъ 40 хил. доброволни, кои-то ся още собираятъ.

Пишать изъ Влашко и Молдова, какво тамъ всичко-то е спокойно и нема никакво движение отъ кадѣ Прута, на рускій-атъ предѣлъ. Отъ друга-та страна по Дунава, въ Болгарія, всичко-то ся приготоя за война и ся укрѣпляватъ императорски-те крѣпости.

Пишать отъ Солунъ отъ 28 Мая.

Немамъ нищо важно да вы забелѣжа, освѣнь слухъ-атъ гдѣ-то ся распространи въ нашій градъ, че нѣколко вооружены Черногорцы пакъ нападнали на Турски-те крѣпости. Омеръ наша, кого-то тута чакаха, принуденъ бѣ да остане на мѣсто-то си.

См. Г.

Мы молимъ наши-те читатели, ако желаетъ по нѣкоги, подиръ обѣдъ, да попригледатъ нѣкой газеты, напримѣръ Грѣцки, съ у словиye, впрочемъ, ако проумѣватъ Елинскій

вѣстъ-та, и на право-то разсужденіе, колко-то ся умножава темнота-та, коя-то затѣлствиа около него, колко-то ся отдалечава, отъ высокородно-то си жилище, требаше да ся даде една вонкашна помощъ, като подпорка и прибѣжнѣ на связанны-те родове, кои-то преуспѣватъ въ временно поприще, като жезль на путешественникъ, кои-то вѣрви въ плачевна-та долина. Това подтверждение преблаго-то человѣколюбие Божіе подаде на подвигаемый-атъ человѣкъ, чрезъ священны-те преданія, кои-то ся допращатъ отъ родъ до родъ. И смиренномудро-то, и всепочитаемо-то, и не-прекословно тѣхно свидѣтелство, разсыпва всякое сомнѣніе заради бессмертіе-то на наши-те души. Тя священни прорицанія увѣряватъ ни, какъ душевна-та смерть, не е друго нищо, освѣнь раздѣленіе-то вихно отъ Бога, отъ первородный-атъ си источникъ, и тая основателна истиниа, предлагаваща, ако и не-

язикъ и получаватъ тия газеты. Това ще имъ достави голѣмо удоволствіе и смѣхъ. Съ каквото-то искусство, съ какво лисицко лукавство, умѣять Аѳински-те редакторы да си пълнятъ газеты-те! Тѣхни-те собраты по други земли съ жадностъ ги распечатватъ, читатъ, прочитатъ, хвалитъ и расхвалватъ. И ето новы извѣстія, новы события ся съвршили, безъ да знаеш никой; но всичка-та Грѣція, Мала-Азія и Фенеръ знаятъ ги, като "Отче нашъ"; тѣ простодушно си увѣрени че владѣять тайнственный ключъ на новини-те и отварять храмъ-атъ на древни-те Елински мистеріи. Само отъ една Аѳина излѣзва дѣлствителна политика, политика Европейска, която трѣба да держатъ и слѣдоватъ, ако желаетъ да ся почитатъ за дипломаты, други-те Европейци. Въ своя-та простодушна и легко-вѣрина главичка, Грѣцъ-те трупатъ теоріи надъ теоріи, создаватъ новы царства, събаратъ существующи-те и — тута ся сходить концы-те — струва имъ ся, че Грѣція увеличила си владѣнія-та и Грѣцкій языъ, съ помощъ-та на Аполлона, труби по всичкѣ-атъ свѣтъ!

Вземете, напр., една Аѳинска, непремѣнно Аѳинска Газета, или "Амалой", или по добре, устарѣлый-атъ "Тилографъ". Ако владѣете хладнокровие, вы ще го прочетете до край. Въ подирный-атъ ще намѣрите по нѣкоги извѣстіе и за Болгарія, коя-то той назовава Фракія, (!) и за Грѣцки-те митрополити, гдѣто ся превознося тѣхно-то велико Елинско образование, и похвала на Грѣцкій языъ, за негово-то богатство, красота, древиность, общеполезность . . . и Богъ знай сще какво. Прибърнете листа и привѣгдайте имъ новини-те: врѣтъ, врѣтъ Грѣція, Еллада, Грѣцъ, Ромеи и Еллини!

Жалаете ли да узнаете нѣкои новини, повторены отъ Грѣцки-те Газеты? — Да избереме една. Въ послѣдне-то време бѣха извѣстили и увѣрили, че Турски-те военни корабли кои-то осаждава Албанія и ся врѣщаха назадъ, останали безъ пары и были принудени да ся спрѣтъ въ Корфу и да взематъ наземъ, че тегли полици въ Цареградъ, кои-то не ся заплатили, и че, насетне, были запрѣти. Въ това извѣстіе нема ни една канка истина. Военни-те корабли не ся заходжали въ Корфу и има единъ мѣсяцъ отъ както спокойно си стоятъ въ Цареградъ.

Знаете ли отъ какво происходит това Грѣцко празнословіе и направлениe? Ако не знаете, вспомнете Българска-та пословица, и ще бѫдете удовлетворены: видѣла жаба че ковѣтъ конь, вдигнала и тя кракъ.

РАЗНИ НОВИНИ.

— На 15 число того мѣсяца, единъ чрезвычайный скороходецъ дойде съ писма до Англійско-то посолство, и ги вручи на Лорда

совершенно некакъ, и осѣнено отъ естественна-та смерть, коя-то е подобно тѣлесно раздѣленіе отъ зачало-то, кое-то съживява тѣло-то.

Доказателства, кои-то ся взиматъ отъ книга-та на Божіи-те откровенія.

Родословіе-то, кое-то представлява подъ очи-те ни великий-атъ образъ на свѣтъвно-то создание, поучана настъ, какъ человѣкъ, по совершенно-то отъ земни-те созданія, сотворися, по образомъ и подобію божію. Богодухновенна-та тая книга, въ коя-то ся возвращаща скоро или полека, всички-те суетни человѣчески догмати, както непрестанно ся разбиваща морски-те дѣлги, кога-то ся разбиватъ верху высокъ камень, надъ кого-то свѣти свѣтилиникъ многосвѣтлый посредъ широкаго океана, священна-та, геноримъ, тая книга, по-

Стр. Редклиффъ, Англійскій посланикъ. Тамъ тръгна отъ тута она суббота съ писма на Англія.

— Оный четвертокъ, вечеръ-та, Лордъ Сще Редклиффъ, Англійскій посланикъ, ходи до Императорскъ дворецъ, Чераганъ, и има ченада ся приѣме отъ Н. В. Султана.

— Оный четвертокъ, вечеръ-та, Англійскій параводъ "Уаспъ" отиде изъ Цареградъ Дарданелы; а призъ ноцъ-та други параводи англійскій "Нигерь", также отиде въ Дарданелы съ писма отъ Лорда Стр. Редклиффъ адмирала Дунда.

Въ сущій-атъ вечеръ Австрійскій параводъ "Каролина" отиде въ Тріестъ.

— Она суббота дойде въ Цареградъ, Англійскій военни параводъ "Карадокъ" и началство-то на Г. Дерримана, отъ Бессика съ писма отъ адмирала Дунда за Англійскъ посланикъ.

— Политически-те разговоры отъ день 30 день ставатъ по часто между представителите на четвртяхъ державы, както между се залси, тѣ и съ министри-те на В. Порта.

— Она среда, совѣтъ-атъ на министри-те собрася у военни министъ, подъ предѣтство-го му.

— Оный петакъ, Н. В. Султанъ, содружество-то свои-те человѣцы, ходи на джамія-те "Еюбъ", и присутствова на пладия-га молитва.

— Оный четвертокъ, четыре митрополита и избрании человѣцы отъ Арменци-те, ходи при В. Порта, и вручиха на министра странни-хъ дѣлъ, писменно благодареніе ко фирмъ-атъ, даденъ призъ дене-те на Христо-стѣнни-те и Евреи-те.

— Управитель-атъ на Самось, Г. Георгъ Конеменостъ, тръгна си она среда изъ Цародградъ съ паравода "Меджидіе", наедно зятъ супруга-та си.

— Оттоманскій параводъ "Шаади", нага-варень съ войска отъ императорска-та гардия, коя-то ся находжаше въ Скутари, тръгна въ петакъ вечеръ за Варна, гдѣто ще остане тута войни.

— Параводъ-атъ на оттоманско-то солдатство "Пурсудъ", кой-то заведе въ Александрия сыни-атъ на Меккскій Шерифъ, дойде въ четвертокъ изъ Бейрутъ съ 569 солдати.

— Она среда, австрійскій посланикъ, би-ронъ Брюкъ ходи при В. Порта, наедно съ министри-то свои-те отъ посолство-то, и посѣти гон-лики-атъ везиръ, министръ-атъ иностранни-хъ дѣлъ и предѣдатель-атъ на государство-гвейна-ко-совѣтъ.

БОЛГАРИЯ.

Пишать отъ Башкію (Жеравна) Юнія 1 1808.

Тукъ наши-те жители са въ голѣ страхъ и въ голѣмо припинствіе отъ много-то злодѣйци, кои-то отъ день на день са а, множаватъ до толкова, щото отъ наши-те

учава настъ, какъ тѣло-то на первосозданіе вземася отъ земля-та, а душа-та му си рца отъ жизноначално-то духовеніе Божіе. Гѣдамъ прочее между словесно-то зачало, и че-жду тѣлесно-то человѣческо устройствіе, крѣ-льно разсужденіе, кое-то изявлява изреченіе и очевидно два способа за сотвореніе, сприя-кои-то взима Богъ перво отъ стихіи-те ро-тиелни-те части за наши-те тѣлеса, и тута-же послѣ сотвори духовна-та единица, що е из-настъ, коя-то не е просто духъ животный, ма-неже е око и образъ и подобіе на создателъ, а сирѣчъ умъ и раченіе заедно. Душа-кои-то е една и тройна, по первообразно-то подобіе, современно е, разуміе, словесніе и дѣлствіе, и понеже е свободна отъ иго-на безсловесно-то стремленіе добытоково, же непринуждено да клони съ всички-те силы, камъ-то божественно-то си первообраз или да ся отдалетава оғъ него, че да тѣ

Член единъ не може да излѣзне отъ село-то
мана вънъ; и ако нѣкой си отъ голѣма-та си
нужда бы излѣзъ изъ село-то на вънъ, той
Сице си дойде или саблечень безъ пара, или ище
и го донесатъ убитъ. Правителство-то обаче
чепадна на дира-та имъ и надѣваiese да ги у-
лови и да ги накаже както имъ ся стон.

ВОНКАШНИ НОВИНИ.

Франція. — Всички-те французски, и пре-
имущественно англійски газеты, наполнени
съ извѣстія за востокъ, кои-то противорѣчатъ
съ свои-те мнѣнія една на друга. Нѣма ничто
важно въ Франція и въ Парижъ, гдѣ-то на
30 Мая (в) даденъ бѣль единъ изъ най-
блестательни-те балове. На него присутство-
вали Императоръ Наполеонъ III съ Импера-
трица-та и всичко-то избранио общество.

— Военный министръ, Маршалъ Сентъ-Ар-
то, стигналъ въ Парижъ на 7 Юнія (и).

— Французска-та Императрица изъ соб-
ствено-то си имѣніе подарила на нещастна-
га Корунска областъ, въ Испанія, 40,000 реала.

Англія. — Н. В. Дука Генуезскій,
кога-то бѣше въ Парижъ, дошелъ на 30 час.
Мая (и) въ Лондонъ, и въ сущій-атъ день
е коди да поздрави Англійска-та Царица.

Х — Увѣряватъ, какво политически-те сно-
женія, между Австрія и Швейцарія, кои-то
обрѣха ся прекратили онай мѣсяцъ и ся про-
должаватъ още, скоро пакъ ще ся возобново-
ятъ, въ полза на двѣ-те державы.

— Между Бостонъ и Нью-Йоркъ правятъ се-
ната едно ново сообщеніе, названо "атмосфе-
ровический телеграфъ." Това не е друго иѣцо,
кога-то единъ правый куминъ, въ кого-то
остискватъ писма или друго иѣцо и захлупватъ
отъ една страна, а отъ друга-та завчашъ из-
одглежаватъ воздухъ-атъ съ воздушна машина-
ка върхуватъ, чесъ този способъ давае таквони
движение на писмо-то, гдѣ-то може да пролѣ-
татъ въ единъ часъ разстояніе въ 200 иѣмски
или (280 часа). Изобрѣтатель-атъ на този
атмосферически телеграфъ именувае Ричардъ-
сонъ.

— Злато-то, кое-то отъ двѣ три години
нека съмъ открыха въ Австралія, отъ день на-
еъ съ увеличва. Оная година собрали тамъ
лато до 14.163,364 ф. ст. (около 85 мил. среб.
убли). Изъ тай замѣтателни-те намѣрванія
назватъ на единъ самородокъ отъ 134 ф. ст.
кога-то намѣрили три златонскатели и про-
али за 8,000 ф. ст. (около 950,000 гр.).

Въ една Ирландска газета представля-
ватъ замѣтателно изображеніе на посѣдѣтвія-
я, кои-то станали въ живописно-то Графство
Синнерари: Ирландцы-те преселяватся сега

на себѣ си по вонкаши-те предметы. Вкратцѣ
речеме, може да оскверни Божіе-то подо-
бие, що има, но неможе и совсѣмъ да изглади
и лечатъ-атъ, пощо не е вземала сила да за-
крыва сама себе си.

Като начниме отъ това двојко открове-
ние, намираме во всякой листъ въ святе писа-
ролие най явни свидѣтелства за душевно-то без-
мертвие, кои-то да пребори иѣкой, сущо е да
изслѣдува всички-те неизчерпаеми сокровища
и Богословіе-то. Пророкъ Давидъ излага че-
ловѣческій-атъ предѣль, говорющъ: "плотъ
и чистъ, духъ ходай и не обращаїся." Соломонъ
и проповѣдава, какъ человѣческо-то тѣло отхо-
доска въ прасть-та, а душа-та ся врача камъ
Бога. И всички-те пророци, кои-то предвоз-
и за нашите избавленіе, составляватъ
и за нашите избавленіе, составляватъ

въ Америка съ совершенно хладнокровіе и тѣ
легко, като че ходять отъ село на село;
трудно може ся намѣри семейство, кое-то да
нема роднини въ Америка или въ Австралія.
Весели-те, открыти-те Ирландски села въ
Типиери замѣнени ся по много, тамъ гдѣ-
то не ся веке опустѣли, съ Англійски увесе-
лителни кѫщи, обиколени съ высоки стѣни;
владѣнія-та на богаты-те Ирландцы минали
въ руцѣ-те на економы-те Шотландцы и Ан-
гличане. Въ 1847 въ едно село Галвей имало
до 4,770 души, сега останали само 700! По-
добни примѣри насчитватъ много.

— Призъ дене-те пуснаха по вода-та въ
Лондонъ единъ пароходъ, изъ най голѣмы-те,
кои-то до сега е имало въ Англія. Той е на-
званъ "Гимлай," има длина до 49 саж., ши-
рина до 7 и глубина до 5; машина-та му е
700 кон., объемътъ 3550 тон.; вѣтри направе-
ни 400 одни за путешественници и има още
место за 10,000 маж. товаръ и за 24,000 маж.
въгленъ.

— Споредъ ново-то устройство на Келинско-
Берлински желѣзенъ путь, сега може да ся
отиде отъ Берлинъ въ Лондонъ за 40
часа (два дена и една нощь); излѣзватъ изъ
Берлинъ въ 7½ час. сутрина, дохождатъ въ
Келинъ въ 10 ч. вечеръ, призъ нощъ-та мину-
ватъ Велгійски синоръ, а на другій-атъ день
французски, пообѣдватъ въ Лилъ, въ 7 часа
вечеръ, още не залѣзло солнце-то минуватъ
Ламаншкій каналъ и въ 11 ч. вечеръ стигватъ
въ Лондонъ.

БОРИСЪ, пръвъ Христіански Царь на Българити.

Побългарена исторіска приказка,
писана по славянски отъ Госи-
финъ Турноградскъ. Цар-
градъ. Въ Тицографіѣ-та на Фадея
Дабичана. 1853, 16°, 30 стр.

Призъ онзи мѣсяцъ появися въ Цар-
градъ книшка, заглавие-то на която написахъ
ме отгоре, сочинена отъ една изъ просвѣщен-
ны-те девици славянски, родена въ Турнъ, въ
Крайна. Съ обширно младо воображеніе и у-
влекателни, острий умъ, тя изобразила вѣр-
но въ иѣколо границы минута-та, въ които
Български Апостоль, св. Меодій, потреси
душа-та на Бориса, чрезъ изображеніе-то на
второ-то пришествие Христово. До Бориса,
первый христіански Царь на южните Славя-
ни, България бѣше покрыта съ най мрачни
области на идолопоклонство-то. Напрасно Ви-
зантія и Римъ, съ свои-те громоносни изре-
чения, старахаси да введатъ лучезарни
свѣтъ на Христа-Спасителя, — Български
народъ твърдо держеше свое-то спа- вѣрованіе,
ко-то ласкае страсты-те и имъ дава не-
обуздана воля. Но рано или късно, България,
поставена между двѣ христіански державы,
Византія и Римъ, трѣбаше да ся просвѣти

та за безсмертіе-то на человѣчески-те души,
кои-то са провѣсени между небо и ада, си-
рѣчъ между блаженство вѣчно и безконечно
отрицаніе. Ако во всяка работа требва да ся
почита, спроти какво-то достоинство и опре-
дилъ създатель-атъ ѝ, безсмертіе-то на наша-
та душа, много иѣшо ли ся вижда, за да раз-
умѣе безконечно-то и безмѣрно-то избавленіе,
що ся даде за преобрѣтеніе-то на изгубенно-
то человѣческо естество? Това е основател-
но-то мнѣніе на вѣтхій-атъ завѣтъ, кои-то об-
разователно, и превънно изобразува по соб-
ствени-те тайнства, за вѣчностъ-та, коя-то
щемъ да наслѣдиме "дарбы-те Божіи са не-
разкъяни." Богъ нито отнема, нито размѣня-
ва мысли-те на любовъ-та, и на мудростъ-та
си, спроти наше-то лукавство и невѣре.

Ето прочее напослѣдовъ завѣса-та на
старый-атъ законъ собрася, завѣта на благо-

съ истинна-та вѣра Христова. Неизвѣстно бѣ
само, коя страна ще надвѣ: Византія ли,
перво-свѧщенница-те на която дигаха си рѣ-
ка-та само да благословляватъ народы-те, или
Римъ, гордый-атъ Римъ, кой-то ся силеше не
да просвѣщава, но да присвоява цѣли цар-
ства и по скоро да ся оттъргне отъ В. Право-
славна Церковь? Въ сущо-то онова время, ко-
гато Римъ думаше вѣкъ че записаль въ свои-
те подданы български народъ, както стори
послѣ съ други славянски племена, въ Бол-
гария водружися знамя-то на креста Христовъ,
споредъ обряды-те на Восточна-та православна
Греческа Церковь, кои-то и до днесъ пребыва-
ватъ твърди, неизмѣни, както бѣха хиляда
години преди. Всички-те старанія явни и не-
явни, христіански и нехристіански на Запад-
на-та Церковь, кои-то ся продолжаватъ даже
и до днесъ, за да внесатъ религіозни раз-
доръ между насъ, Българы-те, не ся имали,
и не могатъ има, на една капка успѣхъ. Бъл-
гарски народъ душевно е придаденъ камъ
свята свята православна вѣра, завѣщана отъ
наши-те пра-дядови, и никаква клевета, никак-
ва интрига на илюви-ци-те западни, окованы
въ Римски вериги, не ще намѣри входъ въ
българско православно сердце . . .

Тези мысли ны минаха призъ глава-та,
кога-то прочетохме "Бориса." Мы рекохме
по горе, че св. Меодій кръстиль Българы-те.
Ей какъ Сочинителница-та, наша-та мила по-
сесгрима, и слѣдъ нея преводчикъ-атъ, описва
нашій-атъ первый Български Апостоль: "Съ
ясна горяща рѣчъ неуморливи Методъ про-
повѣдуєтъ святъ вѣръ и кротко, мило съзы-
вать жители-ты отъ Българій да оставятъ
длѣни боговъ, да ся врънатъ на кълъ Бога
отъ любовъ, на кого-то єдино чадни сънъ
остави небеса и слѣзна на земя да тръпить
за нась; умрѣ за нась отъ безкрайнѣ свої
любовъ. Методова проповѣдъ силио прѣтрасе
Българы-ти: они тръчать вече въвъ пазухи
на всемонътъ татко. И по между нихъ има-
ть еще доста твърдоглави, кои слѣпо от-
врължъ истинѣ-та вѣръ и дръжатъ ся яко
за стари-ти обычи, за стари-ти боговъ. И
пръвъ отъ нихъ єе Борисъ, царь Български."

Вообщѣ Борисъ, както и неговъ Импера-
торски собрагъ, Михаилъ III, сънъ Теофила,
миновали си време-то по много на ловъ; пер-
вый ся пристрастилъ до толкова, гдѣ-то
врѣтъ въ кѫца-та му били изображены зай-
ци, сърни, мечки, вълци и пр.; но и ловъ
му дотегиалъ. . . Съ печално сърдце той
придумва развлеченія разны: "Дѣка да пайд-
амъ скоро хитъ образописецъ, да ми напиши-
тъ на платно нови подоби, "така си думаше,
кога влѣзе въвъ собъ му єединъ че-
ловѣкъ. Затылькъ му є покрѣпъ отъ богатъ
косъ, свѣтли очи блѣскаютъ кротки пламенъ
изъ подъ високо негово чело, добра свѣта
душа ся ѡтъ му изъ цѣлъ поставѣ, а изъ подъ
цръни халища, що му крѣпки жды покрѣв-
аютъ, свѣтъ ся кръстъ." Слава Иисуу Хри-

датъ-та проповѣдава, съника-та прехожда и
Божіи обѣщанія умножающи ся исполняватъ
насъ съ небесна свѣтъ, чрезъ уста-та на
спасител-атъ Христа. Той Господъ назовава
себе си женъ-ха, зеть, на наши-те души, и
показва, кое-то нѣ именува смерть, като
че е преминуване отъ смерть-та камъ-то живъ-
сть-атъ, и обѣщава спасеніе-то въ покаяніе-
то, и явленіе-то Божіе въ чистота-та сердечна.

И това явно ся исправя отъ слѣдующи-
те разговори. Сега, безъ да начниме нещо
отъ логическо-то и естествено-то имъ изъ-
ясненіе, благодарни сме, като показахме въ
предречени-те истински и тверди епихириматы,
кои-то изясняватъ душевно-то безсмертіе,
предъ судилище-то на право-то размышиленіе,
и на совѣсть-та на человѣчески-атъ родъ.

сту" ѹе иегоѣ поздравы. Зачоденъ то глядатъ царь.

"Що исканъ да кажемъ съ това? — азъ се пекланімъ никому, — азъ съмъ царь — иѣмъ потрѣбъ отъ никого, проговори му на бѣго. „Слава да бѫдетъ на Иисуса Христа, сына отъ вѣчнаго Бога, на кого ты, царе, си прости тварь, отговори кротко святы Методъ. „А! сега ми тики. — На ты си, како ся видишъ, іединъ отъ твѣ свѣтици, консакраѣтъ да иы даджъ новж вѣрж. Иди си, откѣдъ си доинель, безумни сиромаше, не губи си времѧ напразно, съсъ мене ници неможешъ да направиши!“ рече му царь Борисъ, и грубо си засмѣя. „Махни си, махни отъ мене ты и твоя сльнива вѣра. Глядай тамо, това ѹе мои вѣра“ и показа му съ прѣстѣ да видитъ иеговы подобы. „Това ѹе моє веселье — и по памятно щене да бѫдетъ, ако можешъ ты да ми прѣмѣниши твѣ стары подобы на ини, ногли да си мѣчиши да иы товарашь твои новж вѣрж. Боеве и ловъ сж мои вѣра.“

Св. Меѳодій, като искусенъ живописецъ, изобрази на платно египетскій-атѣ сѣдѣ на вгоро-то Христово поинчество. Оғь една египетска видися далечъ гробище, изъ кое-го показаѣтъ странины мертвы образы, пробудены отъ Ангелски тѣлѣ. Но отгоре, въ съѣтлы облацѣ, обиколенъ съ Ангелы, въ лѣва рѣка съ крестъ, а въ дѣса съ благословеніе, сѣди Сынъ Божій до Пресвятан своя Майка. Надъ тахъ, образъ Бога отца и св. Духъ, въ видѣ Голуба, простира крила-та си. Тѣма отъ Ангелы обиколитъ праведны-те и грѣшны-те, кои то чакатъ, то съ радошью, то скърбъ, послѣдній-атѣ сїи сѣдѣ. Отъ друга страна далечъ видися пламень отъ пѣкло-то и страшны мѣжни. Подоба-та бѣ готова, и Борисъ съ важенъ и недовѣрчивъ видѣ попытка св. Меѳодію: „Е, святче, каки, дѣка ти ѹе работа та?“ — рече царь — „дай вамо да видимъ, не ми си вѣрујете, да иѣнци добро можешъ да излѣзете отъ твои тѣ рѣцѣ! Каки! „Ище устници му бѣха отворени за да си наимѣите надъ хаждиника и тутаки весь застана прѣпленіе, кога святы Методъ потрѣгна завѣж тѣ и показа му подоби тѣ. Очнѣ тѣ му ся обрѣнахъ на нихъ — и студенъ потъ потече му почендо то. „Що ѹе това?“ прашаго изуменъ отъ страха. Сѣдѣ ѹе, царе, сѣдѣ, ище править вѣчни Богъ — Богъ христіанскъ, надъ жителите отъ тѣхъ земљ.„

Св. Меѳодій краснорѣчно обясни на боязливый-атѣ Царь, какъ грѣшны-те идолопоклонцы ище да бидатъ мѣчены, а праведны-те христіаны — блажены. Борисъ впериси очи въ пѣкло-то, гдѣ-то мѣчать грѣшны-те, и въ отчаяніе иззыкна: „Страшио — ахъ страшио — изѣхиха Борисъ съ голѣмъ страхъ и трепетъ. Бѣло како сиѣгъ сторися иегово лице, трепетъ сѧ како листъ надъ водѣ — страхъ, гроза и трепетъ запрѣхъ му смрѣтнобледни устници. „Нѣ опули ся и овамо на десно, царе“ проговори пакъ святы Методъ — „О поглядни, каква небесна радость бѣскать ся отъ лице то на твѣ блажены людѣ, кой чакаѣтъ тuka заслуженїе тѣ си заплати. Понеже сж ходали по праведни пѣти на Господа, — за това сега замиаѣтъ си заплати достойнѣ.„

Борисъ обрѣна си очи-те направо и — крестъ бѣ вене въ сердце-то си. Той надна на колѣни и съ сердечна молитва, безъ всякъ слово, излѣ чиста-та си душа предъ Бога.

Книшка-та ся свѣрила съ слѣдующе-то прекрасно описание:

Тиха полноцѣ ѹе загрѣнила земљ въ свое црѣно крыло. Всичко отиочиватъ, всичко ѹе иѣмо и глагъно. Тѣкмо ся видѣть два човѣка, кои мѣльчешкомъ врѣвижъ изъ царски дворовы на ѹий потокъ кой тамо близу жуборитъ. У тѣй потокъ ся запрѣхъ. Широко ся простираетъ надъ тихъ земљ тѣмно небо; онаднѣска почивать вѣвъ свищены миръ. Ясно трепетѣтъ отъ неизмѣрни вышини свѣты звѣзды, и бѣль свѣтъ на Истокъ знаменуєтъ

приближеніе то на мѣсячини тѣ. Широко-граница линия навѣжда свои границы надъ водѣ тѣ, коя тихо сладко шумитъ. Надъ лини-тѣ покленикъ Борисъ — а вторы святы Методъ посвати цара за Божіи синъ — за синъ на небеса-та. И ярки свѣтъ оғь мѣсячиа тутаки оғь изъ за горѣ тѣ, и прѣзъ границы и дрѣвени листы зануми прѣмило, како да бѣхъ си занептили скрытии тамо святы духове, да ѹе царь Борисъ привѣль святы крѣсть, да ѹе оғрѣяло тuka за Бѣлгарий видѣло отъ святѣ истини вѣрж. „

Това е содержание-то на таи книжка, коя може да биде названа: „Историческо-религіозна приказка.„ Та е необходимо за всяко Бѣлгарина да узнае какъ си крѣстиль иеговы родѣ и прѣстѣ св. Православна вѣра; освѣти това, тя е вѣро орудіе, кое-то може да противостои срещу всяки клеветы на наша-та Православна вѣра. Цѣна-та й само едни гропи, и пары-те гдѣ-то ся собираять ище бидатъ назначены да си напечата друга пѣкота Бѣлгарска книжица. Желателно е да излѣзватъ по много таки книжици, кои-то да наставляватъ народа въ вѣра-та православна и да вселяватъ кротост и послушаніе, като тая сунца вѣра, споредъ высоки-те желанія на И. В. Султана, нашъ августейшій Императоръ, подъдержавши-та десница на кого-то, бѣлгарска-та книжнина наченала е да процѣствава.

Хр. Даскаловъ.

Круговорашеніе на трапезѣ-те.

(Окончаніе.)

На срѣдъ одѣя-та, послана съ коверь (спіададе), сѣдили иѣколько человѣцы около малка една трапеза отъ червено древо. Изъ 8 лица, кои-то седяха около трапеза-та, 3 бѣха мужи, а 5 жени, отъ 16 до 40 години. Дрѣхите имъ и крака-та не ся опираха вито едни на други, вито до трапеза-та. Кога-то тѣ бѣ направена цѣнь (верига), всякий тури свободно руцѣ-те си на трапеза-та, и ся опираше съ малкій-атѣ си прѣстѣ на права-та си рука до малкій-атѣ прѣстѣ на лѣва-та рука сособа си по дѣса-та страна; а съ малкій-атѣ прѣстѣ на лѣва-та рука до малкій-атѣ прѣстѣ на права-та рука сособа си по лѣва-та страна. Чрезъ дванѣсѧ минуты една изъ жени-те обяви, че осѣнца болѣсть и стана отъ мѣсто-то си: други-те лица, кои-то участоваха въ опыта, завчашъ накъ затвориха верига-та. Чрезъ трѣсѧ минуты, единъ изъ мужи-те осѣти едно легко сотрясеніе или волненіе въ права-та си рука, кое-то примиза послѣ въ лѣва-та; подиръ него и други-те, гдѣ-то по всички-та верига начена като да ся движи едно общо возбудено теченіе. Но всеобщо-то изумленіе возрасти, кога-то начна да ся мѣрда отгориля-та дѣска на трапеза-та, а подиръ неи — и суща-та трапеза. Движеніе-то бѣше кругло, отъ лѣва-та рука камъ права-та; (но иѣкога ся случва и новопаки) и толкова скоро, гдѣ-то бѣха приведены да встанатъ и да бѣгатъ на около ѹи: това ся продолжи до четири минуты. Санникасаха, че направленіе-то на това движение бѣ съверно. Кога-то си до-приха единъ до други съ дрѣхата си или съ руцѣ-те, движение-то преставаше; но кога-то направиха пакъ цѣнь, — чрезъ три минуты трапеза-та отново вачена да ся вѣти.

Ученый-атѣ докторъ повтори иѣколько пѫти този опытъ и замѣте, че теченіе-то ся возбужда камъ оная страна по много, кое-то е по чувствителна, и кога-то ся находатъ съмѣсенно мужъ и жена, безъ участіе на дѣца-та и старцы-те.

Виенски-те Гагеты обявиха какво и тѣ правила опыти не само на древо червено, но и орѣхово, и какво движение-то на трапеза-та начено подиръ единъ часъ и иѣколько минуты. Вообще то става отъ $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ часа.

Слѣдъ таквози подтверждение, на тѣ странно явленіе, всичка-та Германия на-да ся вѣти. Ежедневните разговоры на явленіе, въ кое-то иѣкога думатъ да е притчесство и магнетизмъ, стапаха обиц-пеклико. Малко по малко отпраха че стап-надъ други предметы, както: шляпа, тарелка-вѣзо и пр.

Но какъ мертвый предметъ може да мѣрда? Всички-те учены Иѣмцы начиха трупатъ теоріи надъ теоріи и да ги обле-вать различно. Впрочемъ теорія-та на Доктора Ліева видися да е по вѣроятна. „Ако“ говори той — „затворена верига отъ иѣко человѣцы, въ кое-то дѣса-та страна еднико сообщава съ лѣва-та на другого, ма вліяніе на трапеза-та или на други предметъ, то въ нея случва сущ-то онова, то быва съ желѣзо-то и магнита, т. е. ета половина на трапеза-та ище покаже сънѣй, а друга-та половина — южный магнитъ. И тѣ ако вообразимъ че трапеза-те дѣйстви-то на руцѣ-те, е магнитъ, ище ся обрѣща изъ своя-та осѣ до тога, гдѣ южна-та и половина не стигне съвер-атъ кранъ. Слѣдователно ище ся обрѣща около, докѣ не стане иѣкое измѣненіе това илекромагнитно теченіе.“

Това иѣніе находида по иѣко пись-ватели въ Германия, гдѣ-то сега рѣши-ти начиха да правятъ опыти почти во всички-ца. Казва гъ че дѣв Господи, кои-то утвърдили въ круговорашеніе-то на трапезы скоро углубилися въ магнитической сонѣ, движение-то имъ покоравася на человѣко-та воля, и че трапеза-та прѣмва по иѣко направленіе совершенно противоположно на-вто-то, кога-то человѣцы-те, кои-то соста-ватъ верига, отнемвали си руцѣ-те. Осъната согрееніе и будежъ въ прѣстѣ-те, икона-са осѣщатъ треперяне, а други прихождатъ съвериенна слабостъ.

Огрытие-то на тези нови явленія, изведи партіза и противъ; това иености-ти иѣко между други-те явленія на природѣ приведе человѣцы-то въ недоумѣніе и пори-ти наї противоположни иѣнія. Тѣ, напр., въ дна Прагска газета рѣшилъ обявиха, всички-ге тия опыти не ся друго иѣко, свѣнѣ, съмѣшио заблуждение, и принесваха го-вращеніе то на трапезы-те на сущ-те имъ, кои-то изльгани отъ тая новость, из-скатъ си руцѣ-те до толкова, гдѣ-то трапе-та, ище не ѹе, треба да ся мѣрдин.

Но най изумително дѣйствие на кру-вращеніе-то на трапезы-те станало надъ дозѣка. Ето какъ го описватъ: „Едни осѣнца стоялъ посрѣдъ одѣята и тѣрдо приль очи-те си въ единъ предметъ; тѣ, кои-то правиха опытъ надъ трапеза-та, обиколи-ко съ верига отъ прѣстѣ; тѣ ся старти-ти да стоя на крака-та си безъ да види очи-те си отъ избраний-атѣ предметъ и ся мѣрди иѣкакъ. Приль иѣколько ми-нути осѣти, че упъ изъ прѣстѣ-те имъ исти-вало въ него една прѣтна теплота съ ма-сотрясеніе; скоро му казаха, че въ сущ-время, кога-то крака-та му и глава-та стоя-ти перво-то направленіе, тѣло-то му отъ дѣга страна влезо совершиено неестественое положеніе и обѣрнало на една страна; сестне глава-та и крака-та му трѣбаше обѣрнатъ споредъ тѣло-то и чрезъ една нута той ся совершенно новириа.“ Това же-женіе ѹило да стане по скоро, ако не бѣ спрѣлан опытъ-атѣ заради болѣсть-та, кои начена да осѣнца въ глава-та си. Тоза су-то повториха и надъ други, и тѣ трѣбаха си обѣрнатъ.

Въ заключеніе, мы прибавляваме, че, такива опыти надъ круговорашеніе-то на трапезы-те и человѣка, слабонервни-те, слаби и най паче жени-те по скоро осѣщатъ лѣсть въ тѣло-то, и заради това имъ со-бъвать да не продолжаватъ вене, като по-ствовать слабостъ или изнеможеніе. Хр.